

Mål och budget 2018-2020 Socialnämnden 2018

Innehållsförteckning

I	Ans	Ansvar och uppgifter						
2	Kortfattad beskrivning av utgångsläge							
3	Nämndens fokus och resultatindikatorer 2018-2020							
	3.1	Bästa utveckling för alla	5					
	3.2	Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	5					
	3.3	Stark och balanserad tillväxt	6					
	3.4	Maximalt värde för skattepengarna	6					
4	Jämförelser med andra kommuner							
5	Res	ursfördelning	8					
	5. l	Ramärendet	8					
	5.2	Nämndyttrande	8					
6	Che	eckar och avgifter	11					
7	-							
8								
9								

I Ansvar och uppgifter

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten avseende individ- och familjeomsorg, exklusive försörjningsstöd, kommunal vård och omsorg som inte avser äldre, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och de uppgifter som enligt annan lag eller författning ankommer på socialnämnd, med undantag för de uppgifter som åligger arbets- och företagsnämnden och äldrenämnden.

2 Kortfattad beskrivning av utgångsläge

Tertialbokslut 2 pekar mot +9 miljoner kronor jämfört med budgeten. Prognosen för myndighet och huvudmannaskap är -10,2 miljoner kronor. Det är brist på socialsekreterare i hela landet. Det påverkar förutsättningarna för att kunna bedriva en effektiv myndighetsutövning av god kvalitet. Personalomsättning och många nyanställda leder till att utrednings- och insatstider förlängs. Bristsituationen leder till lönekonkurrens och högre medianlöner. Utgångsläget för 2018 är att enheterna har ett effektiviseringsbeting 2018 för att få ekonomi i balans.

Personer med funktionsnedsättning, +13,9 miljoner kronor, överskottet handlar om insatser enligt socialtjänstlagen medan insatser som beviljas enligt LSS, - 6,8 miljoner kronor. Kostnaderna för personlig assistans ökar -14,6 miljoner kronor, fler personer får beslut från kommunen i takt med att försäkringskassan drar ner.

Barn och vuxna som nås av insatser på grund av att de är utsatta för våld i en nära relation ökar. En ekonomisk utmaning är att möta de som har stora behov av insatser och samtidigt utveckla förebyggande och tidiga insatser.

3 Nämndens fokus och resultatindikatorer 2018-2020

3.1 Bästa utveckling för alla

Fokusområde	Indikatorer Utfall 2017		Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Nackaborna lever ett tryggt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar och får hjälp innan problemen blir för	Andel kunder som utsatts för våld i nära relation och som lever ett liv utan våld efter avslutad insats.		75 %	80 %	85 %
stora. Den som behöver hjälp får det enkelt och snabbt genom ett varierat utbud av lättillgängligt stöd.	Andel kunder som erbjuds föräldrastödsinsatser och som anser att de har fått stöd och vägledning i sin föräldraroll.		94 %	95 %	96 %
	Andel vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de får den hjälp de vill ha i sin grupp- eller servicebostad		80%	82%	84%

Arbete för att nå målet

Fortsatt satsning på samordnade, tillgängliga och tidiga insatser

Antalet föräldrar och barn som själva söker stöd ökar stadigt. 2018 planeras ytterligare en första linjemottagning att starta upp i Älta.

Den öppna verksamheten för personer med psykisk sjukdom vidareutvecklar arbetet med att nå unga vuxna gruppen för att minska isolering, psykisk ohälsa och stötta till ökad aktivitet.

En av de främsta anmälningsorsaken inom socialtjänsten rör våld i nära relation. 2018 kommer insatser för den som utsatts för våld och den som utövat våld att erbjudas samordnade insatser, också med Barncentrum, och resultaten ska särskilt följas upp. Fokus på att våldet ska upphöra är i fokus.

3.2 Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka

Fokusområde	Indikatorer	rer Utfall 2017			Mål 2020
Nackabor i behov av stöd har tillgång till anpassade boendeformer integrerade i alla kommundelar vilket bidrar till ökad	Antal barn och unga per som vräks från sin bostad		0/100 000 inv	0/100 000 inv	0/100 000 inv
inkludering och goda villkor för alla	Andel av sociala kontrakt som avslutas och där den boende får en egen bostad.		5 %	10 %	15 %
	Antal utförare som erbjuder möjlighet till digitala och resefria möten		60 %	70 %	85 %

Arbete för att nå målet

Bostadsfrågan en utmaning för kommunen

Antalet bostäder med särskild service enligt LSS inom kommunens gräns möter idag inte behovet. Den enskilde erbjuds i vissa fall därför boende utanför kommunen. I planering av Nacka bygger stad finns flertalet boenden med särskild service enligt LSS inplanerade och på lång sikt kommer behovet att kunna tillgodoses medan det kommer att finnas svårigheter att möta behovet i kommunen under de närmsta åren.

Nya arbetssätt har införts för att stödja personer som bott länge i sociala kontrakt. Omsättningen av kontrakt behöver öka och lägenheter frigöras till dem med stora behov. Detta arbete kommer fortsatt att prioriteras.

3.3 Stark och balanserad tillväxt

Fokusområde	Indikatorer	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020
Barn och unga ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv.	Antal unga i behov av stöd för risk- och missbruk och som får insats av MiniMaria	161	210	225	225
Samarbetet med civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter är starkt och förebygger sociala problem	Andel ungdomar som fått insats på MiniMaria för sitt missbruk och som vid avslutad insats är drogfria		60 %	70 %	80 %

Arbete för att nå målet

Fler ska få hjälp för sitt risk- och missbruk

Kommunen erbjuder tillsammans med landstinget lättillgängligt stöd för unga och vuxna med riskeller missbruk genom MiniMaria och Beroendemottagningen. Fler behöver nås av de insatser som finns och extra insatser ska göras under 2018 för att nå fler. De insatser som kommunen erbjuder ska leda till önskat resultat för den enskilde varför det kommer att vara ökat fokus på resultatuppföljning under 2018 för dessa insatser.

Dialoger kommer att inledas med föreningsliv och civilsamhälle under 2018 för att identifiera behov barn och unga och få fler föreningar som vill bidra till att komplettera socialtjänstens uppdrag.

3.4 Maximalt värde för skattepengarna

Fokusområde	Indikatorer	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2020	
Nackabor erbjuds insatser med hög kvalitet av utförare och anorare. Medborgarnas krav på hög	Antal nya välfärdstekniklösningar för målgruppen personer med funktionsnedsättning		3	4	5
tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.	Andel barn 0-12 år som ej återaktualiseras inom ett år efter avslutad utredning eller insats		75 %	77 %	79 %
	Andel som upplever att de kan påverka vilken typ av hjälp de får av socialtjänsten i Nacka		75 %	80 %	85 %

Arbete för att nå målet

Att möta framtiden med digitala lösningar

Kommunens invånare förväntar sig att mötas flexibelt, enkelt och effektivt. Fler myndigheter erbjuder idag inloggning via e-legitimation för att kunna utföra ärenden. Socialtjänsten står inför ett paradigmskifte och kommer under 2018 påbörja arbetet med att digitalisera olika processer och planera för införandet av mina sidor. Nackabor ska kunna kommunicera med sin handläggare, ta del av sitt ärende och bidra med information löpande under den tid han eller hon har kontakt med kommunen.

En upphandling av välfärdstekniklösningar blev klar under hösten. Olika lösningar ska nu erbjudas kunder med funktionsnedsättning, t.ex. digitalt påminnelsesystem.

4 Jämförelser med andra kommuner

Den ekonomiska effektiviteten kan beskrivas som nettokostnadens avvikelse från referenskostnaden. Andelen invånare med insatser enligt lagen om särskild service, LSS, varierar mellan kommunerna, därför finns det en referenskostnad framtagen som tar hänsyn till det. Referenskostnaden anger en statistiskt framräknad kostnad per invånare utifrån nettokostnader och strukturvariabler det aktuella året. Positiva avvikelser från referenskostnaden innebär att kommunen har en kostnadsnivå som är högre än vad strukturen motiverar, medan negativa avvikelser innebär att kommunen har en kostnadsnivå som är lägre än vad strukturen motiverar. Därigenom möjliggörs jämförelser mellan kommuner trots att de har skilda strukturella förutsättningar.

Nettokostnadsavvikelsen visar hur kommunens faktiska kostnad avviker från dess referenskostnad. Samtliga kommuner har ett högre kostnadsläge än vad som är statistiskt förväntat, de flesta kommunerna med undantag från Tyresö, har en avvikelse som överstiger referenskostnaden med mellan 6-6,5 procentenheter.

År 2016	Danderyd	Nacka	Sollentuna	Solna	Tyresö	Täby
Invånare med insatser enl. LSS, andel (%)	0,56	0,59	0,64	0,41	0,76	0,51
Referenskostnad LSS, kr/inv	3 835	3 748	4 300	2 837	4 606	3 938
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	8,4	6,4	6,1	6,3	0,9	6,2

5 Resursfördelning

5.1 Ramärendet

Socialnämndens budget är baserad på förväntad volymutveckling utifrån kommunens befolkningsprognos och hittillsvarande volymutveckling av insatser, besök och så vidare. Socialnämndens kostnader är också beroende av den sociala situation som råder i kommunen. En stor del av nämndens insatser bygger på avtal och överenskommelser.

I ramärendet tillfördes nämnden 12,6 miljoner kronor varav insatser till barn och unga utgör 6,5 miljoner kronor, vuxna 3,6 miljoner kronor, personer med funktionsnedsättning 3,4 miljoner kronor.

Projektet mobil återrapportering inom hemtjänsten avslutas hösten 2017 och därmed minskas budget med samma belopp som en gång tillfördes, 700 tusen kronor. Kundval står endast för en mindre andel av nämndens budgetram.

5.2 Nämndyttrande

Förändring i socialtjänstlagen ålägger kommunerna nytt ansvar- barn och unga och vuxna

Socialtjänstlagen ändras från och med den I januari 2018 och kommun får ansvar för att erbjuda insatser för personer som har problem med spelmissbruk. För att möjliggöra kommunernas utökade åtaganden ska även utökade medel skjutas till i enlighet med finansieringsprincipen. Det är viktigt att dessa medel tillkommer socialnämnden eftersom nämnden saknar finansiering för detta åtagande.

Personlig assistans- personer med funktionsnedsättning

Under åren 2016 och 2017 har nämndens kostnader för personlig assistans ökat kraftigt. Utfallet för 2015 var 19,1 miljoner kronor och prognosen för 2017 är 39,3 miljoner kronor vilket motsvarar ett överskridande med cirka 15,3 miljoner kronor. Under förutsättning att kostnadsökningen avstannar kommer nämnden att kunna hantera underskottet inom befintlig ram för personer med funktionsnedsättning.

Försäkringskassan ansvarar för personlig assistans under förutsättning av att det finns grundläggande behov som överstiger 20 timmar annars är det kommunens ansvar. Genom några domar och omtolkning av vad som är ett grundläggande behov så kommer försäkringskassan allt oftare fram till att de grundläggande behoven understiger 20 timmar. Kommunen ersätter alltid de första 20 timmarna för grundläggande behov. När personer ansöker om personlig assistans med beslut från kommunen så har individen också rätt till assistans för övriga personliga behov under förutsättning av att kommunen bedömer att det finns grundläggande behov. De övriga behoven kan vara väldigt omfattande även om de grundläggande behoven understiger 20 timmar. Det har lett att antalet timmar i genomsnitt per person med beslut från kommunen har ökat och det är den huvudsakliga förklaringen till kostnadsutvecklingen.

Volymer 3 000 tusen kronor

Hemtjänst. personer med funktionsnedsättning

Sedan 2015 har hemtjänstbesluten för personer med funktionsnedsättning omprövats och anpassats till aktuell rättspraxis vilket har lett till lägre kostnader. 3 000 tusen kronor återförs till kommunfullmäktige

Satsning -2 397 tusen kronor

Två projekt - myndighet och huvudmannaskap

Lagen om utskrivning från slutenvården, ny lag om betalningsansvar från och med I januari 2018. Storstockholm (före detta KSL) rekommenderar kommunerna att anta ett regionalt tvåårigt projekt för att landsting och kommun ska förbereda organisationerna för att kunna uppnå lagens intention, det vill säga att personer (i alla åldrar) inte ska vårdas på sjukhus längre än nödvändigt. Landsting och kommun ska i samverkan säkra en trygg och säker hemgång så att återinläggningar undviks. Betalningsansvaret ändras från trettio arbetsdagar till tre kalenderdagar för slutenvården inom psykiatrin och från 5 arbetsdagar till tre kalenderdagar för övrig slutenvård. Kommunen ska lämna sitt svar på rekommendationen till Storstockholm senast den 31 december och äldrenämnden respektive socialnämnden behandlar ärendet i oktober.

Kommunerna i Stockholms län föreslås ta över hemsjukvården för personer över 18 år från år 2020 för att möjliggöra en mer personcentrerad vård och omsorg för de personer som är i behov av både hälso- och sjukvårdsinsatser och omsorgsinsatser. Det kommunala helhetsansvaret för hemsjukvården möjliggör också ett bättre nyttjande av våra samhällsresurser. Förslag på hur uppdraget kommer att se ut kommer att presenteras efter årsskiftet. Beredning i kommuner och landsting under våren 2018 och beslut från 27 parter före sommaren 2018. Beräknad driftstart för övertagandet är i april 2020.

Nämnden föreslår kommunfullmäktige att bevilja projektmedel till socialnämnden och äldrenämnden för dessa två stora projekt. Projektet drivs av äldreenheten och bedöms kosta cirka I 500 tusen kronor under 2018 för båda nämnderna tillsammans varav socialnämndens andel är 750 tusen kronor. Utöver det tillkommer enhetens förberedelsearbete som krävs i form av förändringar inom som ska inrymmas inom enheternas budgetram

Kapitaltjänst och andra tekniska justeringar- gemensam social tjänst

I ramärendet har nämndens ram för kapitaltjänst minskat med 66 tkr sedan dess har investeringsprojektet Pulsen Combine avslutats och aktiverats vilket leder till att kapitaltjänstkostnaden ökar med 713 tusen kronor jämfört med 2017.

Budgeten för FoU Södertörn 766 tusen kronor överförs från nämnd och nämndstöd till raden gemensam socialtjänst. 890 tusen kronor avseende förebyggande aktiviteter överförs från gemensam socialtjänst till Barn och unga.

Uppdrag att öka tryggheten- myndighet och huvudmannaskap

Social insatsgrupp en miljon kronor. Se redovisning under rubriken övriga uppdrag.

Nämndens finansiering av myndighet och huvudmannaskap

I ramärendet finns inga medel avsatt för pris och lönekompensation. Samtidigt har bristen på socialsekreterare drivit upp lönekostnaderna. Nämndens nuvarande finansiering täcker för cirka 95 % av kostnaderna för myndighet och huvudmannaskap. En viktig del i att ha en effektiv myndighetsutövning är att ha möjlighet att lägga ner arbetstid på uppföljning och omprövning av insatser så att de är beviljade till rätt omfattning och håller rätt kvalitet. En del av digitaliseringen kommer att leda till bättre möjlighet att bevaka att myndigheten gör likvärdiga bedömningar . Det leder till en högre kostnadseffektivitet. Det är angeläget att nämnden får behålla nuvarande budgetram så att den inte minskas som en konsekvens av effektiviseringsuppdraget.

Nämnderna resursfördelning, nettoredovisning (tkr)

Verksamhet (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos 2017 T2	Förändring			Budget 2018	Skillna d 17 och	budget ram 2018
					Nämnd yttrand e			tkr	%
				Ramäre nde	Volym	Satsning			
Barn och unga	-89 470	-103 783	-104 958	-6 455		-890	-111 128	-7 345	7,1
Vuxna 21-64 år		-45 229	-40 930	-3 590			-48 819	-3 590	7,9
Personer med funktionsnedsättning	-418 963	-445 548	-431 640	-3 370	3 000		-445 918	-370	0,1
Gemensam socialtjänst		-8 317	-7 000	766		-523	-8 074	243	-2,9
Myndighet & Huvudmannaskap		-112 169	-122 334			-1 750	-113 919	-1 750	1,6
Nämnd och nämndstöd		-2 766	-1 905			766	-2 000	766	-27,7
Summa	-685 887	-717 812	-708 767	-12 649	3 000	-2 397	-729 858	-12 046	1,7

6 Checkar och avgifter

Förslag avgifter

Förslag till ny taxa vid försäljning och tillsyn av e-cigaretter och påfyllningsbehållare (Diarienummer SOCN 2017/139) samt förslag om beslut att samtliga taxor avseende alkoholtillstånd och tillsynsavgifter från och med 2019 höjs i enlighet med prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Förslaget till taxa för försäljning och tillsyn av e-cigaretter och påfyllningsbehållare kommer på grund av att en ny lag trädde i kraft I juli 2017. Lagen innebär en anmälningsplikt till kommunen för de verksamheter som vill sälja e-cigaretter, kommunen har sedan ett tillsynsansvar och kontroll av egentillsyn. Avgiften för kommunens handläggning av anmälan och tillsyn av försäljning av e-cigaretter föreslås ligga på samma nivå som anmälan av tobak, 2 000 kronor och följa samma modell med nedsättning vid försäljning av fler varugrupper (tobak, folköl). I ärendet föreslås också att det under 2018 ska ske en översyn i syfte att förenkla taxan avseende tillstånd och tillsyn av alkohol m.m.

7 Utmaningar och möjligheter – framåtblick 2030

Digitaliseringen inom välfärden kommer innebära stora förändringar och möjligheter. Nya insatser kan skapa effektivisering men framförallt en möjlighet till ökad trygghet och självständighet hos medborgarna. Medborgare har höga förväntningar på välfärden och digitaliseringen ger möjlighet till inflytande och delaktighet vid utredning och beslut.

Förändring av lagar som kan påverka socialtjänsten

- Regeringsförslaget om vinster i välfärden kan påverka valfrihetssystemen.
- Lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård, ny från januari 2018
- Socialtjänstlagen är under översyn, klar i slutet av 2018
- Om Barnkonventionen blir lag kan det innebära nya krav
- Pågående översyn av insatsen personlig assistans och dess ersättning enligt LSS och Socialförsäkringsbalken. Personlig assistans ges av både stat och kommun utifrån olika lagstiftningar, en förändrad tillämpning av försäkringskassan har gett kommunen högre kostnader.

Befolkningsökningen och förändrad befolkningssammansättning kan skapa otrygghet då sociala relationer och strukturer byggs upp under kort tid. Kommunen kan möta detta med förebyggande arbete som stärker nackabornas egna förmåga till att skapa trygghet och social hållbarhet.

Personalförsörjningen är central för en tillväxtkommun, befolkningsökningen för personer 0-64 år beräknas till 44 % till och med 2030. Utbudet av socionomer inom myndighetsutövningen motsvarar inte efterfrågan idag vilket kräver åtgärder för att kunna möta ett Nacka som växer.

8 Övriga uppdrag

Redovisning av uppdrag att beskriva två scenarier med effektiviseringar av verksamheten med I % respektive 3 %

Direktören har fått i uppdrag att till mål och budget 2018-2020 beskriva två scenarier med effektivisering motsvarande 7,2 miljoner kronor respektive 21,6 miljoner kronor, till exempel genom digitalisering och samordning med annan verksamhet.

Socialnämndens budgetram för 2018 är enligt ramärendet -721,4 miljoner kronor varav 122,3 miljoner kronor avser budget för att finansiera myndighet och huvudmannaskap (handläggning inklusive stödresurser, ledning och lokaler med mera). 80 % av nämndens budgetram är avsedd för att finansiera avtalad verksamhet och kundvalen (check). Nämnden har som finansieringsmyndighet svårt att påverka hur dessa verksamheter ska samordnas eller digitaliseras.

I ramärendet ryms ingen kompensation för pris och löneökningar vilket också innebär ett effektiviseringskrav på nämnden motsvarande 2 till 2,5 % beroende på verksamhet. Nämndens avtal som innehåller en uppräkningsklausul kommer att räknas upp med 2,7 %. Under flera år har checkerna inte kompenserat fullt ut för faktiska lön- och prisökningar och därmed har kostnadseffektiviteten ökat. Teoretiskt är det möjligt att ha oförändrade eller till och med sänkta ersättningar och därmed överlåta effektiviseringskravet till finansierad part. I praktiken är det svårt att sänka ersättningsnivåerna om kvaliteten ska kunna bibehållas och anordnarna ska vara fortsatt intresserade av att auktorisera sig i Nacka.

Samordning

Samordning av verksamheter med andra kommuner bör utredas vidare avseende familjerätten. En samordning kan innebära en effektivisering. Frågan kommer att ställas till närliggande kommuner och kan tidigast realiseras under 2019 om andra kommuner visar intresse.

Plan för digitalisering

- De mest intressanta digitaliseringsprojekten att utreda och införa i nuläget är:
- samtal via videosamtal
- mina sidor
- automatisering av vissa utredningar och beslut

Att införa digitala möten i kontakter med vårdgivare, anordnare och medborgare kan göras på ganska kort sikt under 2018 under förutsättning att mottagaren också har utrustning och intresse. Men övrig digitalisering kräver en längre uppstartsperiod och medför också kostnader. Det går i dagsläget inte att avgöra hur mycket arbetstid som sparas. Men om det finns en effektiviseringspotential på fem procent av arbetstiden för handläggningstiden skulle det innebära en besparing på cirka 3,3 miljoner kronor.

Det är viktigt att få fart på digitaliseringen för att kunna möta befolkningsutvecklingen och den ökade efterfrågan som det innebär, men om uppdraget till nämnden är att med helårseffekt 2018 minska nämndens nettokostnad med en eller tre procent innebär det besparingar som behöver genomföras genom förändringar i biståndshandläggningen så att volymerna minskas genom att begränsa tillgången till insatsen alternativt begränsa omfattningen på insatsen.

Kostnader och intäkter

Direktörer har fått i uppdrag att till mål och budget 2018-2020 se över hur intäkter och inkomster kan ökas inom såväl drift- som investeringsverksamheterna. Nämndens intäkter består till största delen av intäkter som styrs av statliga regelverk i form av statsbidrag, momskompensation och avgifter som är begränsade av maxtaxan. Dessa intäkter kan endast påverkas av ökade volymer som samtidigt ger en högre kostnadsökning.

Ökad trygghet

Nämnderna har fått i uppdrag att redovisa möjliga åtgärder inom sina ansvarsområden för att öka tryggheten i Nacka.

Socialtjänstens arbete ska alltid utgå från den ungas behov av skydd och stöd, medan de rättsvårdande myndigheterna ska markera att samhället tar avstånd från brottet. Samtidigt har socialtjänsten ansvar för unga lagöverträdare och behöver erbjuda effektiva insatser som stödjer en positiv utveckling för den unge. Många kommuner har infört sociala insatsgrupper, en lokal samarbetsform, för att förhindra ungdomar att begå brott. Insatsen är aktuell för unga i riskzon för allvarlig brottslighet. Stödet till den unge koordineras på individnivå och samordnas under ledning av socialtjänsten i den kommun där den unge bor. Genom att inhämta samtycke behöver inte sekretessen utgöra något hinder för samverkan mellan berörda parter som kan vara socialtjänst, polis, skola, fritid och den unge själv och dennes nätverk. Socialnämnden föreslår en förstärkning av insatser till unga kriminella genom att införa sociala insatsgrupper i kommunen. Nämnden föreslår fullmäktige att medge ökade budget med 1 miljon kronor.

9 Motioner	
Inga motioner har remitterats för beredning i ärendet	